Creată în anii socialismului

MEDICINA SPORTIVĂ ROMÂNEASCĂ – LA COTE VALORICE MEREU MAI ÎNALTE

Actul de naştere al medicinei sportive româneşti, din sistemul ocrotirii sănătăţii, poartă data de 6 decembrie 1949. Atunci a fost statuată această specialitate, cea mai tînără din marea familie a ştiinţelor medicale. Apariţia ei, ca o entitate de sine stătătoare, a fost generată de condiţii obiective prezenţa sa fiind absolut necesară în contextul dezvoltării impetuoase a mişcării noastre de educaţie fizică şi sport, al salturilor spectaculoase ale performanţelor. Era evident că pentru organizarea în cele mai bune condiţii a activităţilor de masă, care cuprindeau un număr tot mai mare de oameni, ca şi în întrecerea tot mai aprigă şi mai aspră de pe stadion, prezenţa medicului devenise indispensabilă, la fel ca şi aceea a antrenorului.

Ideea a încolţit mai de mult, eminenţi oameni de ştiinţă intuind-o. Dar eforturile, studiile şi investigaţiile lor au purtat un caracter izolat şi singular, aparţinînd unor deschizători de drumuri. Medicina sportivă, în adevăratul sens al cuvîntului, **a fost o creaţie a orînduirii noastre noi, ea dezvoltîndu-se şi ajungînd la dimensiunile de astăzi în anii luminoşi ai socialismului.**

Înfiinţat în 1962, **CENTRUL DE MEDICINĂ SPORTIVĂ** din Bucureşti a devenit, prin grija partidului, o unitate de elită şi de înaltă specialitate. El dispune acum de **7 laboratoare, 18 cabinete de consultaţii, o cameră de gardă, un staţionar cu 10 paturi, o farmacie, o staţie de intervenţii de urgenţă.** Aici fiinţează, de asemenea, **Comisia de expertiză în medicina sportivă şi laboratorul de control doping** (creat în anul 1966). Adăugînd la acestea şi cabinetele judeţene de medicină sportivă, tot mai bine dotate, ne vom face o imagine a marii hărţi naţionale pe care se desfăşoară această importantă specialitate.

Preocupările actuale ale Centrului de medicină sportivă se desfăşoară în 4 direcţii principale:

1) Asistenţa medicală a sportivilor fruntaşi, din loturile naţionale şi olimpice;

2) Cercetări în biologia educaţiei fizice şi a sportului de performanţă;

3) Formarea şi perfecţionarea cadrelor superioare şi medii cu specializare în medicina sportivă;

4) Secţia metodică pentru reţea şi pentru activitatea sportivă de masă, care elaborează materiale metodice şi programe de generalizare a educaţiei fizice şi sportului în rîndurile populaţiei, ca un important factor sanogenetic.

Pe distanţa a trei decenii şi jumătate, medicina sportivă românească a îndeplinit cu înaltă responsabilitate sarcinile ce i-au fost încredinţate de partid. Contribuţia ei a fost simţită din plin în obţinerea marilor succese internaţionale care figurează în palmaresul mişcării noastre sportive, mai ales în ultimii 20 de ani. Să ne amintim de Olimpiada mexicană, din 1968, cînd a trebuit să fie rezolvată problema atît de complexă a acomodării cu altitudinea platoului aztec, în condiţiile întrecerilor care se desfăşurau pe stadioane aşezate la picioarele norilor. Sau de ediţiile următoare ale competiţiei sportive supreme (München, Montreal, Moscova), în care „acomodarea" s-a făcut, de data aceasta, cu „altitudinea" marilor performanţe. Şi să ajungem la J.O. de la Los Angeles, un mare şi important succes al sportului românesc. În cele 53 de medalii şi locul II ocupat în clasamentul (neoficial) pe naţiuni sînt înglobate şi munca, cercetările şi inteligenţa oamenilor în halate albe! Şi poate ar fi interesant să furnizăm un număr: **în anul preolimpic, în cadrul reţelei de medicină sportivă s-au efectuat 483 000 de consultaţii, investigaţii de specialitate şi tratamente, ceea ce reprezintă mai mult de 1 000 pe zi!** Spre a se putea face o comparaţie, **în 1965 — de pildă — au fost sub 65 000, iar pentru 1984 se estimează mai mult de o jumătate de milion!** În viitoarea muncii încordate desfăşurate pentru obţinerea marilor performanţe, n-au fost neglijate, ci, dimpotrivă, intensificate cercetările în domeniul sportului de masă. Atenţia principală a lucrătorilor din reţea a fost îndreptată spre şcoală. S-au efectuat studii ample, pe zeci şi zeci de mii de şcolari, privind indicii de dezvoltare fizică armonioasă a tinerei generaţii şi selecţia pentru înalta performanţă. În această privinţă trebuie subliniată colaborarea statornicită între C.M.S., Ministerul educaţiei şi învăţămîntului, Institutul de Educaţie Fizică şi Sport, Academia de Ştiinţe Medicale.

Munca de cercetare, legată mai ales de problematica actuală, stringentă, a activităţii, cum se cere în documentele de partid, s-a situat, de asemenea, la înălţime. În 1983 a fost redactat primul **„Tratat de medicină sportivă"** cu participarea a 43 de colaboratori din Centru şi din reţea, un tom impresionant de peste 1 000 de pagini. Dintre alte lucrări care au văzut lumina tiparului, bucurîndu-se de un mare succes în ţară şi peste hotare, am aminti: **„Patologia sportivă", „Investigaţiile în medicina sportivă", „Refacerea în sport", „Inima şi sportul", „Recuperarea în sport", „Cultura fizică medicală", „Sănătatea — o performanţă?"** ş.a. Printre autori s-au numărat doctorii **Ioan Drăgan** (directorul Centrului de medicină sportivă), **Carmen Dumitru, Virgil Ignat, Ecaterina Flora, Marta Baroga, Nicolae Eremia, Adrian Vasiliu, Alexandru Popovici**, ca şi colaboratori prestigioşi din afara Centrului, cum ar fi prof. dr. doc. **Iulian Mincu**, prof. dr. doc. **Valentin Stroescu**, dr. doc. **Andrei Demeter**, conf. dr. **Ion Orha**, prof. **Mihai Epuran**, conf. dr. **Mircea Ifrim**, dr. **Bradu Fotiade**, dr. **Tiberiu Pop** şi alţii.

Din 1967, Centrul de medicină sportivă organizează sesiuni de comunicări ştiinţifice, cu participare internaţională. În zilele de 7 şi 8 decembrie 1984 va avea loc cea de a 9-a sesiune, care va constitui şi un prilej de sărbătorire a celor 35 de ani de la înfiinţarea reţelei de medicină sportivă în România. De menţionat că specialiştii din această ramură au la activ 12 brevete de produse farmaceutice susţinătoare de efort şi pentru refacere, precum şi două aparate de investigaţii: miotonometru (care măsoară tonusul muscular) şi adipocentimetrul (care permite evaluarea compoziţiei corporale a subiectului).

Acesta ar fi, pe scurt, un istoric al activităţii desfăşurate în reţeaua noastră de medicină sportivă. O activitate care, cum ne declara dr. **Ioan Drăgan**, va **fi amplificată şi ridicată la cote valorice superioare, aşa cum — la fel ca şi pentru alte domenii de activitate — se cere în documentele Congresului al XIII-lea al partidului, aşa cum reclamă viaţa. Medicina sportivă poate şi trebuie să meargă mereu în pas cu dezvoltarea impetuoasă a mişcării de educaţie fizică din ţara noastră.**

Valeriu CHIOSE

Pe şantierul hidrocentralei Porţile de Fier II

SPORTUL – UN PRIETEN STATORNIC AL CREATORILOR DE... LUMINĂ

La vreo **60** de km spre miazăzi de **Drobeta Tr. Severin**, bătrînul **Istru** îşi desface apele, cuprinzînd **o insulă** lungă de 14—15 km şi lată de 3—4. Este **Ostrovul Mare.** Cînd apele Dunării cresc prea mult, fluviul despică insula cu altă fîşie dreaptă: un canal deversor natural, aşa numitul „braţ mort".

Pe această insulă se află unul dintre cele mai mari şantiere ale ţării. De aici vor pleca, în curînd, milioane de sori, de cai-putere, spre toate colţurile patriei, pentru că la **Ostrovul Mare** se construieşte, în cooperare cu Iugoslavia, cea de a doua mare hidrocentrală dunăreană: **Porţile de Fier II.**

Am vizitat recent acest şantier. Se acţiona într-un ritm deosebit de alert. Toţi cei aproape 10 000 de muncitori doreau ca, prin noi realizări, să se ajungă, mai repede, la schimbarea cursului Dunării şi la inundarea centralelor, în care vor produce lumină 16 grupuri de cîte 27 de megawaţi fiecare.

„După asta urmează deschiderea ecluzei româneşti construită pe «braţul mort», pentru că braţul stîng care înconjoară acum insula va deveni braţ deversor", ne-a spus tovarăşul **Constantin Screciu**, preşedintele comitetului sindicatului de la Sistemul hidroenergetic şi de navigaţie Porţile de Fier II.

Era într-o după-amiază. Se lucra cu îndîrjire, deşi bătea un vînt rece şi fulguia. În drumul nostru am văzut grupuri de muncitori care se îndreptau spre stadionul insulei.

„Sînt cei care au ieşit din schimbul întîi, ne-a spus tehnicianul **Vasile Mihuleac**, vicepreşedintele asociaţiei sportive. **Au nevoie de o destindere. Iar sportul le-o acordă cu prisosinţă. După două ore, se vor înapoia însă la lucru, pentru a pune umărul alături de cei din schimbul doi. Pregătim «inundarea». Marele eveniment pentru care muncim de aproape 7 ani, în care şi sportul ne-a fost prieten statornic".**

Pe terenul de fotbal, echipa gazdă se încălzea, în aşteptarea adversarilor, fotbaliştii din **Gîrla Mare.** Căpitanul echipei, **Dorel Stăiculete**, lăcătuş mecanic, macaragiul **Florin Nuţă** şi electricianul **Constantin Anghel** executau lovituri de la 11 metri. Cei de la **Gîrla Mare** au întîrziat. Dar „şantieriştii" de pe **Ostrovul Mare**, deşi li s-a adjudecat meciul cu 3—0, au jucat, totuşi. **Pentru ei şi pentru public. Pentru că sportul i-a reconfortat totdeauna.**

Împreună cu **Constantin Screciu** am vizitat baza sportivă a şantierului. Terenuri de volei, de handbal, un „amfiteatru" pentru lupte şi box. Toate însă... goale.

„**Pînă la «inundare»** (cuvîntul acesta revenea mereu pe buzele gazdelor noastre). **Apoi ne reluăm campionatele. De volei, de handbal, întrecerile de lupte şi box**, ne spune tovarăşul Screciu. **Că avem jucători buni. La volei pe** Florin Ursu **şi pe** Liviu Raţ, **care-i oşan. Sau ca handbalistul** Nicolae Ursu...".

Pe lîngă noi a trecut un grup de copii. Cu profesorul **Doru Fulon.** Terminaseră ora de sport. Erau elevi din clasa a V-a (pe insulă există o şcoală generală şi un liceu seral, însumînd peste 800 de elevi). Profesorul este mîndru că a dat deja Orşovei trei tineri talentaţi. **„Asta pînă ce la Ostrovul Mare se va termina baza nautică. Pentru că ostrovenii o vor construi curînd, aşa cum finisează acum un club cu săli de sport"**, ne-a spus el.

Ne-am oprit cîteva minute pe marginea uriaşei excavaţii ce urma să fie inundată. Tractoarele cu şenile păreau nişte harnice furnici ce făceau curat, pregătind înlăturarea batardourilor, pentru a lăsa apele Dunării să intre pe noua albie, în care se înălţau centralele. Lîngă noi s-a oprit tovarăşul **Mihai Taloescu**, secretarul comitetului de partid al şantierului.

„Schimbarea albiei Dunării şi inundarea centralelor, ne-a spus dînsul, **este o etapă majoră în construcţia marii hidrocentrale. Lucrăm cu avînt, însufleţiţi de documentele de importanţă istorică ale Congresului al XIII-lea, cu convingerea că baza energetică pe care o va furniza hidrocentrala va grăbi dezvoltarea patriei noastre, sub conducerea partidului, a secretarului său general, tovarăşul Nicolae Ceauşescu".**

Sever NORAN

Cărţi noi

O LUCRARE DE REALĂ UTILITATE

„Ştiinţa activităţilor corporale — cum ne place s-o denumim pentru a-i sublinia caracterul pluridimensional, alături de cel pluridisciplinar — se îmbogăţeşte acum cu o lucrare fundamentală, extrem de preţioasă". Aşa îşi începe prefaţa cărţii prof. univ. dr. *Mihai Epuran*, subliniind că autorul a reuşit să ofere profesorilor de educaţie fizică celorlalţi specialişti ai domeniului, un model de îmbinare a teoriei ştiinţifice cu tehnologia. În acelaşi timp, *Adrian Dragnea*, cadru universitar la I.E.F.S., pune la îndemîna tuturor celor interesaţi un material care clarifică, în mare măsură teoria şi metodologia generală a evaluării în educaţie fizică şi sport, oferind, totodată, un sistem tehnologic foarte bine structurat prin care profesorii de educaţie fizică şi antrenorii, în special, pot opera tot timpul activităţii lor, mai ales în ceea ce priveşte realizarea sau prognozarea marii performanţe sportive.

Aşadar, literatura de specialitate s-a îmbogăţit cu o nouă lucrare valoroasă, a cărei utilitate practică este evidentă. (M.V.).

*) *ADRIAN DRAGNEA*: ***Măsurarea şi evaluarea în educaţie fizică şi sport***, Ed. Sport-Turism, Bucureşti, 1984.

ALTE APARIŢII ÎN EDITURA SPORT-TURISM:

- VALERIU FĂRCAŞ: Activitatea sportivă de masă.
- MIRCEA GH. ŢICLEANU: Orientarea de performanţă.

DEZBATERE ŞTIINŢIFICĂ

Centrul de perfecţionare a cadrelor şi Centrul de cercetări al C.N.E.F.S., împreună cu Consiliul municipal pentru educaţie fizică şi sport, organizează, sub auspiciile Universităţii cultural-ştiinţifice din Bucureşti, în ziua de 26 noiembrie 1984, ora 12,30, în sala Dalles, o dezbatere cu tema: **„Educarea calităţii motrice, viteza".** Raportor — conf. dr. **Nicu Alexe**, directorul Centrului de perfecţionare a cadrelor din mişcarea sportivă.

CERCUL DE ELECTRONICĂ ÎN SPRIJINUL SPORTULUI

INIŢIATIVE

În mai puţin de două săptămîni, la Tîrgu Mureş (unde s-a desfăşurat un turneu al Diviziei „A" de baschet feminin) a fost rezolvată o problemă apărută în urma modificărilor regulamentului de joc: instalaţia de cronometrare (cu dublu stoper) a celor 24 de secunde care constituie limita de timp pentru o acţiune ofensivă.

Instalaţia nu a fost realizată de o instituţie specializată în electronică, ci de harnicul şi priceputul colectiv al **Cercului de electronică de la Liceul „Bolyai"** din Tg. Mureş. Colectivul, condus de prof. **I. Klementisz**, a folosit capacitatea teoretică a fiecărui membru al său şi, cu piese vechi (rămase de la lucrări anterioare), a izbutit să facă o instalaţie al cărei preţ s-ar fi ridicat, altminteri, la cîteva zeci de mii de lei. Nu este lipsit de interes să menţionăm că în timpul turneului, „sufletul" lucrării, elevul **O. Klementisz** (clasa a 12-a D a Liceului „Bolyai"), a fost permanent prezent în sală, atît ca pasionat al baschetului, cît şi pentru a interveni operativ în caz că la instalaţia de 24 de secunde s-ar fi ivit un deranjament (dar nu a fost cazul).

Am subliniat iniţiativa Cercului de electronică al prestigiosului liceu mureşean în scopul de a arăta că iscusinţa elevilor poate deveni utilă şi activităţii sportive, poate avea beneficii practice, oferind, totodată, perspectiva unor înalte performanţe profesionale atunci cînd şcolarii de acum vor păşi dincolo de porţile liceului şi, apoi, ale facultăţii.

Dumitru STĂNCULESCU

„FESTIVALUL SPORTIV AL SATELOR VRÎNCENE"

Pe bazele sportive ale Focşaniului s-au desfăşurat întrecerile tradiţionalei competiţii de masă organizată în cadrul „Daciadei" şi purtînd ca generic **„Festivalul sportiv al satelor vrîncene"**, aflat la cea de a XV-a ediţie. Ampla acţiune, care în etapele preliminare a antrenat peste zece mii de copii, elevi şi tineri din întreprinderi şi instituţii, a fost dedicată marelui Forum al comuniştilor.

Atît la individual, cît şi pe echipe disputele au fost deosebit de frumoase şi de bun nivel tehnic, urmărite de un mare număr de spectatori.

Tot la Focşani, pe străzile din centrul oraşului, a avut loc şi „Crosul toamnei", dedicat Congresului al XIII-lea al partidului.

Iancu PĂTRAŞCU — coresp.

Pentru meciul de handbal Steaua — S.K.A. Minsk, care se dispută sîmbătă, 24 noiembrie, orele 17,30, la Palatul sporturilor şi culturii din Capitală, în cadrul C.C.E., s-au pus în vînzare biletele la casele de la Palatul sporturilor şi culturii, stadionul Steaua, C.N.E.F.S., Agenţia C.C.A. şi patinoarul „23 August". Legitimaţiile eliberate de C.N.E.F.S. sînt valabile însoţite de tichete, care se pot procura la Agenţia C.C.A. şi la Palatul sporturilor.

O.N.T. „CARPAŢI" Braşov — sectorul agrement — organizează, în zilele de 26 şi 27 noiembrie 1984, examenul de atestare şi reatestare pentru ghizi monitor schi. Se pot prezenta la examen cei care au promovat examenul de preselecţie din luna octombrie a.c., precum şi cei atestaţi sau reatestaţi în anul 1982. Informaţii suplimentare la telefon 1.31.74.